

frumentum, & alia balda, vinum, ligna, fœnum, paleas, aut res alias ad ipsorum, seu officialium, familiarium, & hospitiorum suorum, vel aliorum quorumcumque usum spectantia, per cives, & incolas dictarum civitatum, communitatum, districtuum, provinciarum, terrarum, & locorum, seu per ipsorum civium, & incolarum navigia, currus, aut animalia, gratis, sine iusto, & integro naulo, & premio statim solvendo deferri faciant, seu compellant.

§. 2. Non obstantibus statutis, constitutionibus mandatis, & consuetudinibus contrariis quibuscumque, quæ per presentes revocamus, cassamus, & viribus vacuamus.

§. 3. Nos enim, omnia & singula præcepta, damna, multas, condemnationes, & alias penas, si quæ contra nostram huiusmodi inhibitionem, sint vel in posterum fuerint attentata, ex nunc decernimus irrita, & nullius penitus existere firmitatis. Et nihilominus, omnes & singuli, qui contra nostram prædictam inhibitionem, sive ex sua temeritate, sive ex alieno mandato venire præsumpserint, cuiuscumque dignitatis, status, ordinis, conditionis existant, etiam si Pontificali, aut alia quavis fulgeat dignitate, præter dictæ Ecclesiæ Cardinales, excommunicationis incurrant sententiam ipso facto, & duplum ejus, quod pro prædictis solvere debuerint, illis quos super præmissis gravaverint, restituere teneantur, nulla in hac parte remissione, directe vel indirecte faciendâ eis aliquatenus valitura. Quæ quidem sententia (cujus absolutionem Sedi Apostolicæ specialiter reservamus) nullus possit absolvi, nisi satisfactio, & duplum huiusmodi realiter fuerit primitus persoluta. Nulli ergo, &c.

Datum apud Pontem Sorgiæ, Avenionensis diocesis, decimo septimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri anno Tertio.

XV.

De Scriptura Literarum Apostolicarum per Scriptores juxta distributionem Secretariorum cito faciendam, & inobedientium poena.

Gregorius Episcopus Servus Servorum Dei, Ad perpetuam Rei Memoriam.

§. 1. Statutum per felicis recordationis Urbanum Papam quintum Prædecessorum nostrorum editum super scribendis Apostolicis literis per Scriptores literarum ipsarum existentes protempore exercitis rationabilibus causis modificantes, & penas in eo appositas, cum periculose forent nimium, penitus amoventes, universis, & singulis scriptoribus earundem literarum, auctoritate Apostolica presentium tenore mandamus, quod literas de curia, & alias de nostro vel Successorum nostrorum Romanorum Pontificum mandato gratis scribendas, quæ per nostros, seu eorundem Successorum Secretarios, aut Rescribendarium, qui pro tempore fuerit distributionem eidem

Ex Regest. in Archiv. Vatic.

Scriptura Literarum Apostolicarum cito faciendâ.

Dat. die 15. Junii 1373. An. III.

Obstantium derogatio.

Pena inobedientium.

fideliter infra competentem terminum eis per aliquem ex eisdem Secretariis, vel eundem Rescribendarium assignandum cessante impedimento legitimo, quod Secretariis distribuentibus minutas statim notificare debeant de bona litera scribere vel per se, vel per substitutos suos scribi, si eis concessum fuerit, quod per substitutos scribi faciant, non postponant, & postquam illas scripserint ipsas mittant Secretariis, qui minutas fecerint, nec expectent, quod super hoc ab aliquo requirantur.

§. 2. Alioquin contrafacientes emolumento officii Scriptoriæ per unum mensem absque remissione qualibet, quæ per nos vel successores eosdem possit fieri, sint suspensi: Et in hoc eisdem Rescribendarii, qui rescribentibus Secretariis super hoc credere debeant conscientiam oneramus.

§. 3. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ constitutionis infringere &c.

Datum apud Villam novam Avinionem Diocesis undecimo Kalendas Augusti Pontificatus nostri anno Tertio.

XVI.

Religiosi cuiuscumque Ordinis etiam Mendicantium, quamvis Sedis Apostolicæ sint Cappellani, eorum Superioribus subiecti remaneant.

Gregorius Episcopus Servus Servorum Dei, Ad perpetuam Rei Memoriam.

Per Romanum Pontificis providentiam & circumspicentiam, sic Sedis Apostolicæ privilegia & indulta moderari dignoscuntur, quod in eis materia malignandi nulli detur, ac personæ, quæ sub religione vacare debent studio piæ vitæ, a bono obedientiæ, & perseverantia a divini servitii nullatenus retrahantur.

§. 1. Sane nuper ad nostrum relatione fide digna pervenit auditum, quod nonnulli Religiosi etiam Mendicantes qui in Cappellanos Sedis Apostolicæ se recipi procurarunt, propterea bonum obedientiæ & correctionem recusantes, per mundum per plurimum sine suorum Superiorum licentia, sepius evagando discurrunt, & quandoque ad Romanam Curiam accedunt, afferentes sine suorum Superiorum licentia se hoc facere posse.

§. 2. Nos igitur in præmissis, prout ex debito tenemur Pastoralis officii, salubriter providere cupientes, auctoritate Apostolica tenore presentium statuimus, volumus & etiam ordinamus, quod omnes & singuli Religiosi quorumcumque Ordinum, etiam Mendicantium dictæ Sedis Cappellani, qui sunt & in antea erunt, perinde eorum Superioribus & Correctoribus ipsorum, in omnibus & per omnia sint subiecti, ac si prædictæ Sedis Cappellani non essent.

§. 3. Non obstantibus exceptionibus seu exemptionibus, & aliis quibuscumque privilegiis, indulgentiis, gratiis literis Apostolicis, Cappellanis dictæ Sedis & alias communiter vel divisim sub quacumque forma, & expressione verborum à dicta Sede concessis, & in posterum concedendis, etiam si de illis plena & expressa mentio de verbo ad verbum in presentibus sit habenda, quæ quo ad hoc alicui in nullo volumus suffragari. Nulli ergo &c. nostræ constitutionis, voluntatis, & ordinationis infringere &c.

Pena inobedientium.

Classulæ.

Dat. die 22. Julii 1373. An. III.

Exordium.

Causa forensis de legis.

Declaratio de qua in rubrica.

Obstantium derogatio.

cessis, & in posterum concedendis, etiam si de illis plena & expressa mentio de verbo ad verbum in presentibus sit habenda, quæ quo ad hoc alicui in nullo volumus suffragari. Nulli ergo &c. nostræ constitutionis, voluntatis, & ordinationis infringere &c.

Datum Avinionis quinto Idus Novembris, Pontificatus nostri Anno tertio.

Dat. die 9. Novembris 1373. An. III.

XVII.

Quod Ecclesiarum Prælati, seu locorum Ordinarii occasione præsentationum, & institutionum per Magistrum & fratres S. Joannis Hierosolymitani de Personis idoneis ad Beneficia curam animarum habentia factarum ab eisdem nihil penitus exigant vel audeant extorquere.

Gregorius Episcopus, Servus Servorum Dei, Ad Futuram Rei Memoriam.

Ultis petentium votis illis præsertim, per quæ Religiosa, & alia pia loca, ac Personæ degentes in eis a gravaminibus releventur libenter annuimus, illaque favore prosequimur opportuno.

§. 1. Exhibita siquidem nobis pro parte Dilectorum Filiorum Magistrum, & Fratrum Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitan. petitio continebat, quod licet eis a Sede Apostolica indultum existat, ut ipsi Fratres presbyteros Hospitalis ejusdem, vel seculares Clericos ad regimen Parochialium Ecclesiarum idoneos ad huiusmodi Parochiales Ecclesias, quæ ad ipsorum præsentationem pertinent, cum vacant, locorum Diocesanis, seu aliis ordinariis pro Vicariis perpetuis inibi instituendis, valeant præsentare; ipsique Diocesan. & ordinariis Presbyteros & Clericos ipsos sic eis per eosdem Magistrum & Fratres legitime præsentatos in Vicarios perpetuos ipsarum Ecclesiarum sine difficultate qualibet instituere, & investire teneantur; tamen iidem Diocesanis dictos Presbyteros, & alios Clericos idoneos cum eis ad easdem Parochiales Ecclesias, cum vacant, per ipsos Magistrum, & Fratres præsentantur, absque magnis pecuniarum quantitatibus sine causa rationabili instituere, & investire differunt, & etiam contradicunt in animarum periculum, divini cultus diminutionem, ac Magistrum, & Fratrum prædictorum præjudicium & gravamen; Quare pro parte Magistrum, & Fratrum eorundem nobis extitit humiliter supplicatum, ut providere eis super hoc de opportuno remedio dignaremur.

Ex Regest. in Archiv. Vatic.

Exordium.

Præsentati, de quibus in rubrica ab Episcopis gravati.

Sanctio ad eorundem in damnationem.

Bull. Rom. Tom. III, Pars II.

tuos Vicarios Ecclesiarum earundem, ad quas præsentati fuerint, ut præfertur, libere absque moræ dispendio instituere, & investire procurent: districtius inhibentes eisdem Diocesanis, & ordinariis, ne deinceps ab eisdem Magistro, & Fratribus ac Presbyteris, seu Clericis eis taliter præsentandis, seu aliis quibuscumque Personis occasione institutionum, seu investiturarum huiusmodi quocumque colore, seu modo quæsito aliquid exigere, seu extorquere præsumant.

§. 3. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ Inhibitionis infringere &c.

Datum Avinionis Kalendis Martii Pontificatus nostri anno Quarto.

XVIII.

De auctoritate, & facultatibus munereque Magistrum Generalis & aliorum Prælatorum, Fratrum Prædicatorum Ordinis S. Dominici, gratiisque & privilegiis ejusdem Ordinis.

Gregorius Episcopus, Servus Servorum Dei, Dilectis filiis Magistro, Prioribus, & Fratribus universis Ordinis Prædicatorum, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Virtute conspicuos sacri vestri Ordinis professores, qui contemplationi celestium ferventer invigilant, & piæ vitæ studio sine intermissione desudant, decet per Apostolicæ circumspectionis auxilium sic provide dirigi, & solite confoveri, ut alicujus prætextu calumniæ, nullum interne pacis excidium, nullumque religiosi status perferant detrimentum, sed in his robor & vigorem habeant, per quæ circa cultum divini nominis devotis, & quietis mentibus invalescant.

§. 1. Hinc est quod cum sicut nobis exponere curavistis, tu fili Magister, & prædecessores tui, juxta ejusdem Ordinis consuetudinem observatam hactenus, ac a Sede Apostolica toleratam, statim postquam electi secundum prædicti Constitutiones Ordinis extitistis, fratrum ipsius curam gesseritis, Magisterii officium plene ac libere in omnibus exercentes, iidemque fratres vobis devote ac humiliter obedierint, & intenderint reverenter, ac in eodem Ordine sit statutum, ut Magister ipsius, qui pro tempore fuerit, a Magisterii officio amoveri valeat a Definitoribus Capitali generalis;

§. 2. Non volentes ambiguitatis scrupulum in hac parte de vestris cordibus amputare, ac Ordinem ipsum præfatæ Sedi immediate subiectum, a Sede approbatum eadem, honestate floridum, præclarum scientia, & virtute facundum, privilegio Apostolicæ gratiæ attollere singulari, vestris supplicationibus inclinati, devotionis vestre ad instar felicis recordationis Bonifacii VIII. & Benedicti XI. Roman. Pontific. prædecessorum nostrorum, ut successores tui, filii Magister, qui erunt pro tempore, statim postquam electi secundum Constitutiones

Classulæ.

Dat. die 1. Martii 1374. An. IV.

Proemium.

Causa hujus Constitutionis.

Magister Generalis statim ac iterum electus, Ordinis regimen assumit.

nes fuerint supradictas, eo ipso veri ejusdem Ordinis Magistri effecti, curam animarum fratrum ipsius Ordinis plene habeant, & libere gerant, ipsosque fratres auctoritate propria ligare ac solvere, necnon in eodem Ordine agere valeant, que ipsi, & prefati Ordinis Difinitores juxta predictas Constitutiones eidem Ordini & fratribus secundum Deum viderint expedire, aliasque possint officium Magisterii licite in omnibus exercere, iidemque fratres, tibi Magistro, & successoribus tuis devotè & humiliter, obediant & intendant.

Ejus amotio ad Definitores Ordinis spectat.

§. 3. Et prefati successores, & tu Magister a Definitoribus Capituli generalis ordinis ipsius, secundum Ordinis Constitutiones ejusdem, absolvi & amoveri possitis, auctoritate Apostolica indulgemus. Ratum habentes & firmum, quicquid super premissis per te Magister, dictosque predecessores, fratres, & Definitores factum & observatum est hactenus, concessa tibi exequendi magisterii officium, quo ad premissa omnia, & alia, libera facultate.

Leitores ubique absque licentia docent.

§. 4. Fratres autem de Ordine vestro, quos secundum Constitutiones ipsius Ordinis Conventibus vestris deputandos duxeritis in Lectores, sine alterius cujuscumque licentia, libere in domibus predicti Ordinis legere, & docere valeant in Theologica facultate, illis locis exceptis, in quibus viget Studium generale, ac etiam quilibet in facultate ipsa docturus, ut Magister incipere solemniter consuevit.

In his que instituta Ordinis respiciunt Ordinarii locorum se non immisceant.

§. 5. Et licet Episcopis & Ditecesanis, debitam & devotam obedientiam impendatis, nolumus tamen, quod circa instituta, & precipue super institutione & destitutione Priorum ejusdem Ordinis, ex hoc prejudicium aliquod incurratis.

De Priorum confirmatio.

§. 6. Quando vero in aliquo capitulo, vel Conventu vestri Ordinis, de Provinciali vel Conventuali Priore occurrerit electio facienda, si ex aliqua causa factam electionem a fratribus ejusdem Ordinis quorum interest, non contingat forsitan confirmari, Superior ad quem confirmatio electionis hujusmodi pertinet, aliquem de illis fratribus, quos ipsi electores, vel major pars eorum per litteras suas ab eo petierint, quando ad ipsum pro electi confirmatione transmittunt, eis de nostra licentia concedere valeant Priorem.

Vocalibus longe absentibus tempus non currit.

§. 7. In electionibus quoque eorumdem Magistrum, & Priorum provincialium ipsius Ordinis, fratribus, qui debent electionem hujusmodi celebrare (cum eos frequenter de remotis partibus oporteat convenire) tempus super hoc statutum a jure non currat, nec ipsi in hac parte juris regulis coarctentur.

Fratres absque examine ad Ordines promovendi. Hoc revocavit Concilium Trident. Sess. 7. c. 11. Sess. 22. c. 12.

§. 8. Et quia ejusdem Ordinis fratres de locis ad loca ipsius Ordinis sepius transmittuntur, propter quod stabilem & perpetuam in certis & determinatis ejusdem Ordinis domibus non faciunt mansionem, quia etiam bonos & idoneos, ac probatos a vobis fratres facitis ad ordines promoveri, liceat vobis ordinando fratres ejusdem Ordinis, qui-

buscumque malueritis Catholicis Pontificibus, communionem & gratiam Apostolica Sedis habentibus, presentare, ipsisque Pontificibus presentatos a vobis fratres sine qualibet examinatione per eosdem Pontifices facienda, & absque omni promissione, vel obligatione ipsorum ordinandorum fratrum, ad ordines promovere.

De Oratoriis.

§. 9. In locis autem in quibus degitis, liceat vobis habere Oratoria, in quibus cum Altari portatili possitis missarum solemnias, & alia divina officia celebrare, ac etiam recipere Ecclesiastica Sacramenta.

Tempore interdicti facti possunt operari. Attende Concil. Trident. Sess. 25. c. 12.

§. 10. Cum generale interdictum fuerit, in Ecclesiis & Oratoriis vestris, & aliis quibuscumque, cum ad loca perveneritis Ecclesiastico supposito interdicto, clausis januis interdictis & excommunicatis exclusis, non pulsatis campanis, & submissa voce, liceat vobis celebrare divina, & Ecclesiastica recipere Sacramenta, dummodo causam non dederitis interdicto, nec contingat id vobis specialiter interdicti, nec Ecclesie, vel Oratoria ipsa fuerint specialiter interdicta. Iis vero, qui in vestris morantur obsequiis, cuncta libere ministrare possitis Ecclesiastica Sacramenta, & ipsos cum decedunt in vestris Oratoriis sepelire. Si quando autem in terras, in quibus residetis, vel earum personas, excommunicationis, seu interdicti sententias contigerit promulgari, pueri vestris servitiis deputati, negociorumque vestrorum procuratores, & operarii, qui in vestris locis, eorum operibus personaliter continue insisterint, hujusmodi sententias obnoxii minime habeantur, ibique possint audire divina, juxta formam, que locis ipsis, eo casu a Sede Apostolica est concessa, nisi eisdem causam dederint, vel excommunicari specialiter, seu interdicti contingat eosdem. Et quia vos extremam patientes pro Christi nomine paupertatem, exhortationis pio studio, bonos ad potiora dirigitis, & errantes in reformationis semitam laudabiliter revocatis, concedimus, ut in excommunicatorum terris libere commorari, & ab eis tunc etiam quando vos, vel ipsos transire contigerit, necessaria vita deponere, ac recipere valeatis.

Facultas Prælatorum absolventi Fratres.

§. 11. Magister quoque, & singuli Priores, Provinciales, & Conventuales, ac vices eorum gerentes in Provinciis, & Conventibus ac locis sibi commissis pro dictis fratribus constitutis ibidem, necnon & fratribus aliis ejusdem Ordinis, interdum ad eos declinantibus undecumque, absolutione & dispensatione indigentibus, sive priusquam intraverint Ordinem, sive post, in casibus quibus exceperint, pro quibus excommunicationis, vel interdicti, aut suspensionis incurrerint sententias, a jure vel a iudice generaliter promulgatas, & hujusmodi sententias innodati, aut in locis suppositis Ecclesiastico interdicto divina officia celebrantes, vel suscipientes ordines sic ligati notam irregularitatis incurrerint, absolutionis & dispensationis beneficium valeant impartiri, nisi adeo gravis fuerit, & enormis excessus, quod sint ad eandem Sedem merito destinandi.

§. 12.

Et Fratrum ipsos absolventi Prælatos.

§. 12. Fratres etiam vestri quos pro tempore vos Magister, & Priores, tam Provinciales, quam Conventuales necnon & vices vestras gerentes, in propriis habueritis Confessores, absolutionis, & dispensationis beneficium vobis (cum expedierit) valeant impartiri, juxta formam concessionis super absolutione, & dispensatione fratrum ejusdem Ordinis superius vobis facta.

Ac Prælatos absolventi in ipsorum Ordinem cooptandos.

§. 13. Ad hæc, volentibus vestro aggregari Collegio, qui suspensionis, aut interdicti, vel excommunicationis sententiis a jure vel a iudice promulgatis, generaliter sunt ligati, absolutionis beneficium (observata forma Canonica) impartiri, ipsosque in fratres recipere, ac eos, qui post assumptum habitum, vel professionem emissam, recoluerint se talibus in seculo fuisse sententiis innodatos, secundum formam ipsam, vos Magister, & singuli Priores, Provinciales, & Conventuales, ac vices vestras gerentes, valeatis absolovere, & cum irregularibus dispensare, si forsitan talibus innodati sententiis, vel in locis interdicto suppositis divina presumpserint officia celebrare, vel ordines susceperint, ita tamen, quod si aliqui ex hujusmodi eisdem sententiis propter debitum sint adstricti, satisfaciant ut tenentur. Ceterum, vestra discretio caute provideat, ut Apostolica Sedis, Legatorum ipsius, & Ordinariolorum locorum, in absolutionibus hujusmodi scandalum evitetur.

A nonnullis exempti declarantur Fratres. Quoad publicationem excommunicationis & interdicti Concil. Trident. Sess. 25. c. 12.

§. 14. Porro quieti vestra providere volentes, quod per litteras Apostolicæ Sedis, aut Legatorum, seu delegatorum ipsius, conveniri a quoquam minime valeatis, & quod ad pecuniam colligendam cogi non possitis inviti per litteras ipsius Sedis de cetero impetrandas quodque nullus vestrum correctionis, seu visitationis, vel inquisitionis officium, Monasteriis, vel Ecclesiis, sive quibuscumque personis impendere, vel ad cognitiones causarum, citationes partium, & denunciations sententiarum, interdicti, & excommunicationum procedere, aut recipere curam Monialium, seu Religiosarum, quarumlibet personarum teneatur, per Apostolicas litteras impetratas & in posterum impetrandas, nisi hujusmodi Apostolicæ literæ, de hoc indulto, & ordine vestro expressam fecerint mentionem, auctoritate vobis Apostolica indulgemus. Concedimus etiam, ut ad visitandum aliqua Monasteria Monialium cujuscumque Ordinis compelli aliquatenus non possitis, aut recipiendum commissiones causarum, seu sententiarum executiones, vel alia contingentia causas ipsas, per litteras prefatæ Sedis, in quibus facta non fuerit de indulgentia hujusmodi mentio specialis, sive per Legatos, vel delegatos ipsius. Nullus insuper Archiepiscopus, vel Episcopus, nullusque alius Prælatum Ecclesiasticum, vel eorum Vicarii, vel officiales, ad portandum, vel deferendum litteras, vel exequendum, aut denunciandum sententias contra Principes seculares, Communitates, Populos, seu quoscumque benefactores vestros, nullusque delegatus, vel Ordinarius iudex, ad faciendum citationes vel commissiones recipiendas,

sive quod sitis in causis aliquibus assessores, seu ad alia lites & controversias contingentia, in causis, que coram ipsis tractantur, quemquam vestrum compellere valeant, sine prædictæ Sedis mandato, & licentia speciali, expressam faciente de hac indulgentia mentionem, nec quisquam vestrum parere, vel intendere teneatur super his monitionibus, & mandatis, aut iussionibus eorumdem, aut facere, vel implere, quod in hac parte duxerint iniungendum.

Prælati Ordinis revocant Fratres extra eum morantes. Hoc etiam statuit Concil. Trident. Sess. 25. c. 12.

§. 15. Ceterum Magistri, & singuli Priores, Provinciales, atque ipsorum Vicarii, illos ex fratribus, de quibus auctoritate litterarum Sedis Apostolicæ, vel Legatorum ipsius, Archiepiscopis, & Episcopis, vel aliis quibuscumque provifum extitit, vel in posterum contigerit provideri, corrigere, ac non obstante contradictione aliqua possint ad suum Ordinem revocare, nec per litteras ejusdem Sedis, seu Legatorum ipsius jam de cetero obtinendas, aliquos de fratribus ipsius Ordinis, prefatis Archiepiscopis, & Episcopis aut aliis teneantur in socios deputare, nisi dictæ literæ Apostolicæ obtinendæ de indulto hujusmodi, & Ordine ipso expressam fecerint mentionem, & alias id honestati Ordinis, & illorum saluti viderint expedire. Nullus autem Legatus nisi de latere nostro missus auctoritate litterarum Sedis Apostolicæ specialem de hoc indulto, & Ordine vestro non facientibus mentionem, nullusque Prælatum, aut aliqua persona religiosa vel secularis, de fratribus ejusdem Ordinis, seu Cardinalis Romanæ Ecclesiæ, ad sua, seu Ecclesiæ negotia procuranda, vel secum manendum, aliquos assumere valeant, nisi quos Magister, vel Prior provincialis ipsorum, tamquam idoneos & discretos sibi duxerint assignandos, quos etiam volumus subjacere Ordinis disciplina.

Idem demissis ad prædicandum, Inquisitionibus &c.

§. 16. Illos verò Ordinis ipsius fratres, qui ad prædicandum crucem vel inquirendum contra hereticam pravtatem, seu ad aliam hujusmodi negotia sunt, vel fuerint deputati, ubicumque a Sede Apostolica, tu fili Magister, tuique successores removere, seu revocare, & penitus transferre, ipsique quod supersedeant injungere, aliosque substituire, cum expedire videtis licite, & libere valeatis, ac in eos, si contraverint, censuram Ecclesiasticam exercere, ac quilibet Prior provincialis, vel ejus Vicarius ejusdem Ordinis, quibus ab eadem Sede similia contigerit in illa committi, facere possit, non obstantibus aliquibus literis, vel indulgentiis Apostolicis, impetratis vel in posterum impetrandis, que de hoc non fecerint mentionem.

Professi recedentes ab Ordine absque licentia coarctentur cum eos retinere.

§. 17. Inhibemus quoque, ne quis post professionem in Ordine vestro factam ab ipso Ordine sine Magistrum, vel sui Prioris licentia discedat: discedentem vero absque cautione litterarum alterius ipsorum prætextu alicujus privilegii Apostolicæ Sedis, nullus audeat retinere. Quod si forte retinere presumpserit, vobis Magister, & singuli Priores duntaxat, & vestris Vicariis licitum sit, in ipsos discedentes fratres excommunicationis

sen

sententiam promulgare: detinentes vero eodem secum, vel in Monasteriis, seu Ecclesiis suis (nisi eos iniecerint) postquam eis denunciatum fuerit, excommunicationis sententia volumus subiacere: non obstant, quod excommunicari, suspendi, vel interdicti non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam de indulto huiusmodi mentionem.

Item licentiam si ad strictiorem Ordinem transferantur.

§. 18. Si vero aliqui de fratribus vestri Ordinis post obtentam licentiam a Sede predicta, aut a vobis ad religionem aliam transferendi, infra duos vel tres menses se ad illam religionem suae salutis congruam non contulerint, & ipsius non susceperint habitum regularem, licitum sit vobis singulis, Magistro & Prioribus, ac vicis vestras gerentibus, contra ipsos tamquam contra alios vestri Ordinis apostatas procedere, secundum quod honestati dicti Ordinis videritis expedire. Illud idem intelligi volumus de illis, qui post susceptionem habitus alterius religionis, infra tempus probationis nullam professionem factam, inde praesumpserint reverti, aut etiam si post professionem huiusmodi ad religionem laxiorem, seu mitiorem Ordinem transferantur, vel (quod absit) ad seculum revertantur, vos volumus contra ipsos rigorem vestri Ordinis exercere.

Item Apostata ab Ordine.

§. 19. Apostatas quoque vestri Ordinis excommunicare, capere, ligare, incarceratione, & alias subdere disciplinae rigori possitis, per vos, ac etiam alios, in quocumque habitu contigerit eos inveniri, invocato ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachii secularis.

Ejecti, vel egressi ab Ordine non praedicti, nec vi alius Ordinis recipiantur.

§. 20. Inhibemus etiam, ne fratres quos ab Ordine vestro pro suis culpis, per Magistrum vel Priores, ac eorum Vicarios expelli contigerit, vel qui egressi fuerint proprio suo motu, praedicare, confessiones audire, seu docere praesumant, nisi ad alium Ordinem in quo licite huiusmodi exercentur officia, transferantur, de nostra vel Magistri, seu Prioris, vel Vicariorum ipsorum licentia speciali. Quod si forte ipsi contra huiusmodi inhibitionem nostram aliquid super praemissis temere attentare praesumpserint, vos Magistri, & singuli Priores, vel vestri Vicarii, in illos, quos infra fines praedicationis suae, juxta consuetudinem Ordinis vestri distractos inveneritis talia perpetrantes, monitione praemissa, auctoritate nostra excommunicationis sententiam valeatis promulgare. Ejectos autem de Ordine vestro, vel egressos, qui receptione in eodem ordine suis culpis exigentibus reddiderint se indignos, & alios fratres ejusdem Ordinis ex rationabili causa ad quocumque Ordines approbatos (praeterquam ad B. Augustini, hospitaliariorum, & aliorum religiosorum arma portantium) ad vitandam occasionem evagandi, vos Magister, & singuli Priores, seu vestri Vicarii, cum testimonialibus literis, auctoritate nostra, licentiam liberam habeatis facultatem. Nos enim districtius inhibemus, ne tales ad alium Ordinem aliter transferantur, vel aliqui eos recipere seu retinere praesumant, absque licentia speciali Sedis Apostolicae faciente de hoc plenariam mentionem.

§. 21. Inhibemus etiam, ut nulli, sive sit in religionis Ordine, sive extra Ordinem constitutus, habitum vestrum, aut ita consimilem, quod propter eum frater predicator credi possit, deferre liceat, absque mandato Sedis Apostolicae specialis. Et ut dicta inhibito majorem consequatur effectum, statuimus, ut hi, qui habitum vestrum aut sibi similem praedicto modo deferre praesumpserint, ad deponendum ipsum per Dilectissimos locorum (cum à vobis requisiti fuerint) monitione praemissa, per centuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compellantur.

Habitum simili alio interdicitur.

§. 22. Ceterum, cum humilitas vestra sibi de latitudine Orbis terrae nil praeter domos, & hortos cum virgultis praemiorum obtentu coelestium duxerit reservandum, nos pie volentes, quod illorum fructus vestrae paupertatis usibus applicentur, ut de dictis hortis, & virgultis vestris nulli decimam teneamini exhibere, vobis auctoritate praesentium indulgemus, districtius inhibendo, ne quis à vobis de praemissis aliquid exigere, vel extorquere praesumat.

Ordo Praedicatorum a Decimis exceptus.

§. 23. Quia vero nonnulli vestrae religionis abitum alimenter, diversis personis, quae sciri & inveniri non possunt, aliqua bona restituere interdum tenentur, vobis Magistro, & Prioribus, ac Vicariis praedictis concedimus, quod singuli vestrum, in locis sibi commissis, bona ipsa in pios usus convertere valeant, prout secundum Deum viderint expedire.

De bonis Ordinem praesentium.

§. 24. Sepulturam quoque in locis Coemeteriis, & Ecclesiis vestris concedimus, & eam libera esse censemus, ut eorum devotioni, & extremae voluntati, qui se illic sepeliri desideraverint (nisi excommunicati, vel interdicti, aut etiam publice usurarii fuerint) nullus obstat, salva tamen iustitia illarum Ecclesiarum à quibus mortuorum corpora assumentur.

Sepultura in locis Ordinis cuicunque libera.

§. 25. Districtius inhibentes, ut nulli Religiosi, vel seculares, vobis invititis, aliquorum corpora defunctorum in vestris Coemeteriis sepellere, aut in Ecclesiis vestris missarum solemniam, vel pro animabus eorum qui ad loca vestra tumulandi feruntur, ibidem exequias celebrare, sine vestro assensu & voluntate praesumant.

Cetera defunctorum per ipsos Ordinis Fratres praestanda.

§. 26. Inhibemus insuper universis fratribus Ordinis vestri, ne aliqui eorum, alii quam Praelatis suis peccata sua confiteri praesumant, nisi necessitatis urgente articulo, vel nisi forsitan Magister, vel Prior proprius alicui fratri dederit fratri alteri ejusdem Ordinis licentiam confitendi.

De Confessionibus faciendis.

§. 27. Universis autem Ecclesiarum Praelatis, & aliis inhibemus, ne confessiones vestras vobis invititis audire, vel compellere vos ad Synodos, seu convocationes suas accedere, vel cum eis extra Civitatem, vel intra processionaliter exire, aut suis constitutionibus subiacere, vel capitula, scrinia, vel inquisitores in locis vestris, vel alibi, de vobis facere, aut fidelitatem juramento firmatam, & annualem obedientiam a Prioribus, & Superioribus vestris exigere, aut de

Libertates nonnullas Ordinali concedantur.

de ipsorum institutione, vel destitutione sive de statutis vestri Ordinis se aliquatenus intrromittere, seu prohibere ne ad civitates vel villas ubi religiose, & honeste commorari possitis, à populis evocati audeatis accedere, ibique pro vestris usibus construere edificia, Ecclesias, seu Oratoria, aut id accedentes fratres, seu constructores huiusmodi, vel receptatores ipsorum, excommunicationis sententiam ferre praesumant.

Pide Cancell. Trident. sess. 6. cap. 13.

Exemptio a quocumque solutione, vel quae.

§. 28. Concedimus quoque vobis, ut de illis quae in ornamentis vel pro eis, aut libris, fabrica, luminariis, anniversario, septimo, vigesimo, trigentesimo, sive aliis ad perpetuum cultum divinum, seu pro pitantiis, aut victu ad sustentationem vestram, vel indumentis, necnon pro annuis censibus redimendis, ad quarum solutionem aliqua domus vestri Ordinis obligari noscuntur, vel de domibus, praediis, & hortis, aliisque locis vobis secundum instituta vestri Ordinis opportunis, aut de his, quae pro huiusmodi domibus, praediis, hortis, & locis emendis vobis legantur (dummodo praemissa non convertantur in alios usus, sed in illos dumtaxat, pro quibus relinquuntur) aut alios etiam, qui in hac concessione vel indulgentia continentur, nulli canonicam portionem aliquam teneamini exhibere. Et ne quis à vobis, vel ultimarum executoribus voluntatum, seu decedentium hereditibus, de praemissis, aut de his, quae vobis in ultimis voluntatibus absolute legantur, vel alias pro vestris necessitatibus conferuntur, aliquid exigere, vel extorquere praesumat, districtius inhibemus.

De translatione honorum, & domibus dimittendis.

§. 29. Ad haec, liceat fratribus vestri Ordinis, cum de prioribus locis suis ad alia loca se transferunt, tam aedificia, seu omnem aedificiorum materiam locorum, quae dimittunt (dedicatis Ecclesiis dumtaxat exceptis) quam libros, calices, & paramenta, secum ad alia loca transferre, ac aedificia ipsa cum solo, & aliis ad eadem loca pertinentibus, praeter Ecclesias vendere, ipsorumque pretium in aliorum locorum ad quae dicti fratres se transferunt, aedificationem seu alias in eorum utilitatem convertere, secundum quod eis videbitur melius expedire. Et ne aliqui Archiepiscopi, vel Episcopi, aut alii Ecclesiarum Praelati, seu quaevis alia persona Ecclesiastica vel secularis, praedicta loca seu bona occupare, accipere vel usurpare, aut quoquo modo sibi vendicare praesumant absque dictae Sedis licentia speciali, districtius inhibemus.

Exemptio a subventionibus Legatorum, &c.

§. 30. Indulgentes vobis, ut ad praestationem procuratorum Legatorum Sedis praedictae, vel Nunciorum ipsius, seu Dilectissimorum locorum, aut exactionum, vel collectionum, seu subsidiorum, vel provisionum quacumque minime teneamini, nec ad ea solvenda per literas dictae Sedis, aut Legatorum, aut Nunciorum ejusdem, seu Regum terrarum Ecclesiae Romanae, impetratas, seu in posterum impetrandas, cujuscumque tenoris fuerint, in perpetuum compelli possitis, nisi dictae Sedis litera impetratae, plenam & expressam de indulto

huiusmodi, & dicto Ordine fecerint mentionem.

§. 31. Ceterum, cum fel. record. Innocentius Papa IV. praedecessor noster, olim duxerit statuendum, ut exempti quantacumque gaudeant libertate, nihilominus tamen ratione delicti seu contractus, aut rei de qua contra ipsos agitur rite possint coram locorum Ordinariis conveniri, & illi quo ad hoc suam in illis jurisdictionem prout ius exigit, exercere; Nos vobis ut occasione constitutionis huiusmodi, nullum libertatibus & immunitatibus, vobis & Ordini vestro, per privilegia & indulgentias ab Apostolica Sede concessis, vel in posterum concedendis, praedictum generetur, auctoritate praesentium indulgemus, decernentes vos seu personas vestri Ordinis, in praedictis casibus, Ordinariis ipsis minime subiacere.

Exemptio a iudiciis Ordinariis.

§. 31. Decernimus ergo irritum & inane, quicquid contra tenorem concessionum, constitutionum, & inhibitionum huiusmodi per quoscumque fuerit attentatum, & interdicti, suspensionis, & excommunicationis sententias, si quas contra concessionem, constitutiones, & inhibitiones easdem, in vobis vel vestrum aliquos, vel loca vestra, seu benefactores, vel executores, aut haeredes praedictos imposterum promulgari contigerit, penitus non tenere. Nulli ergo, &c.

Attentata in contrarium irritantur.

Datum Avenione, 2. Nonas Martii, Pontificatus nostri anno Quarto.

Dat. die 6. Martii 1374. An. IV.

XIX.

Damnatio legum, seu Errorum in Saxonia. Speculum Saxonum nuncupatorum, eorumdemque sequacium cum pignorum impositione.

Ex Reg. in Archiep. Vatis.

Gregorius Episcopus, Servus Servorum Dei, Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Salvator humani generis Dominus noster Jesus Christus, cujus licet indigni vices tenemus in terris, cernens ipsum genus, quod ad delicias paradisi creaverat, ex lapsu Prothoplasti diabolica fraude decepti per peccatum inobedientiae corruisse, & in perpetuae damnationis descendisse profundum, ac sine intermissione descendere, sua ipsi generi ineffabili pietate compatiens, & miseratione subveniens, ut illud pretiosissimo suo cruore redimeret, & secum in caelestibus collocaret, descendit in mundum misericorditer factus homo in eo, quod praesentia corporali consistens suam sacratissimam Fidem, & mandata salubria docuit Discipulos, quos elegit, ut ea per illos in Terram transfunderetur universam, & cuncta humana creaturae praemissa jam redempta sanguine precioso, fideque firmata, & salubribus consiliis, & mandatis instructa per ipsam Fidem, & Iustitiae opera ad perpetuae salvationis gratiam perveniret. Idemque discipuli plenitudine Spiritus Sancti recepta mandata Dominica promptis affectibus, & effectibus exequentes huiusmodi doctrinam continentem Fidem, Spem, & Caritatem, aliaque virtuosa opera nec-

Precium.

necnon consilia, & mandata salubria, bonosque mores univerti orbis Populis prædictorum documentisque Sanctissimis, per quæ credentium, & fatentium ea certa, & æterna salvatio provenit, univertam Ecclesiam instruxerunt. Et quia futurorum præsciens Deus prævidebat inter statum purissimum triticum mundum hostem seminaturum zizaniam, ac inter sancta profana, inter sincera fermentum, & inter recta iniqua machinatione hostica, callidisque suis astutiis positurum; Cultores agri sui videlicet beati Petri Apostolorum Principis, cui & suis successoribus per eundem tradidit plenissimam potestatem, aliorumque Apostolorum, & Discipulorum successores, scilicet Ecclesiarum Præfules, qui supernatum evellerent lolium, ne inficeret semen bonum, agrumque præfatum purgarent assidue, ut in eo fructus uber, & suavis exeresceret in suum horreum inferendus, ineffabili providentia sustitendos esse providit, ut propii. Sanctis Patribus filii nascerentur futuri spirituales Principes per climata Orbis Terræ. Ideoque ad nostrum principaliter, aliorumque Prælatorum Ecclesie Sanctæ Dei spectat officium, ut animarum saluti solerti sollicitudine intendentes, & agrum hujusmodi, cum expedit, sæpius expurgantes, ea, quæ noverimus dictæ salutis contraria, studio pastoralis sollicitudinis evellamus.

Leges Saxonice (de quibus hic) Sacris Canonibus contrariæ.

§. 1. Sane fide digna, & admodum molesta, pluriesque inculcata relatio plurimorum ad nostrum perduxit auditum, quod in Saxonia, & nonnullis aliis partibus quedam detestabilia scripta Leges, seu Speculum Saxonum vulgariter appellata, & inferius annotata apud nonnullos tam Nobiles, quam Plebeos reperuntur, quæ Judices, & Incolæ partium earundem omittis Canonibus, aliisque Scripturis Sacris, contemptisque naturæ, ac Civilibus Legibus, & bonis moribus procul pulsas a longis citra temporibus observant, & servant etiam de præfenti, ex quorumque observantia Deus offenditur, proximus gravatur, vera Justitia, & æquitas rumpitur, Canones, & leges contemnuntur enormiter, rectum Judicium subvertitur, veritas impugnatur, contra bonos mores, & legem naturæ agitur, dehonefatur honestas, libertas ecclesiastica calcatur, & quod est deterius, apostolica denegatur potestas, & veritati Catholicæ Fidei derogatur.

Esse annullat. irritaque declarat Pontifex.

§. 2. Nos igitur de iis tanto dolentes amari, quanto exinde illa servantium animæ longioribus temporibus, & stricioribus laqueis alligata fuerunt, & propterea paternis desiderantes affectibus, tot, & tantis malis, & periculis obviare, quæ Nobis prædicta dissimulantibus sanguis per ipsa peccantium de nostris manibus a Domino requiratur, ipsa scripta, seu Leges, quæ Nos mature vidimus, & per nonnullos ex Fratribus nostris S. R. E. Cardinales, & alios etiam in sacra pagina Magistris, ac utriusque Juris Doctores diligenter examinari fecimus, habita super eis deliberatione matura tanquam falsa, temeraria, iniqua, iniusta, & in quibusdam eorum hæretica & scismatica, & contra bonos

mores existentia, periculosaque nimium. Animabus, de ipsorum fratrum consilio auctoritate Apostolica tenore præsentium reprobamus, damnamus, ac decernimus irrita, & inania, ac carere omni robore firmitatis.

Necnon Procelus inde confectos.

§. 3. Necnon processus, & sententias si quos, & si quas forsitan ipsorum scriptorum, & reprobatarum Legum prætextu fieri, & ferri contingat in posterum, penitus non valere.

Intentatum. anathema hinc dem posthac utentibus.

§. 4. Univeris Christi fidelibus per Apostolica scripta mandantes, quod ipsis scriptis seu legibus reprobatis de cetero non utantur, & Domini Terrarum, tam Ecclesiastici, quam Seculares suos uti subditos non permittant. Alioquin contrarium præsumentes cuiuscumque præminentie Dignitatis status, vel conditionis existant, etiam si Pontificali, Imperiali, Regali, vel alia qualibet præfulgeant Dignitate, excommunicationis sententiam incurrere volumus ipso facto.

Rogaticæ. Principes, ut eas ablegent omnino.

§. 5. Et ut reprobatio, damnatio, & mandatum nostra hujusmodi tam salubria effectum debitum irrefragabili consequantur, universos, & singulos Principes, ac Dominos Temporales tam ecclesiasticos, quam etiam seculares per presentes requirimus, & rogamus, quod per eorum constitutiones, & statuta perpetua ordinent, mandent sub gravibus temporalibus penis, quod nullus suorum subditorum dinceps utatur reprobatis scriptis seu legibus memoratis, ipsisque penas in contrarietas taliter exequantur, quod eorumdem scriptorum seu legum detestanda iniquitas de terris eorum totaliter extirpetur.

Tenor hujusmodi legum.

§. 6. Tenor autem dictorum scriptorum seu legum, sive effectus eorum talis est. Primus Articulus continet, quod quidquid homo fuerit extra Judicium, quantumlibet hoc sit notorium, se liberare poterit per suum Juramentum, nec contra tale valet aliquod Testimonium. Secundus est quod Papa non potest, nec aliquis alius Imperatorem excommunicare, postquam consecratus, vel alias inunctus est, nisi solum in tribus casibus, si dubius sit in Fide, repudiet uxorem legitimam, vel destruat Ecclesias. Tertius, quod excommunicatio neminem debilitat in Jure Terræ, vel Feudi, nisi sequatur regalis proscriptio. Quartus quod Papa non potest aliquod Jus concedere, vel statuere, per quod valeat Jus, hoc est statutum Terræ, vel Feudi Saxonum deteriorari. Quintus, quod nulla sententia tam justa dari poterit in Saxonia coram Regno, alias iudicio regali, quoniam si Saxo talem sententiam reprehendat, testans in manum suam dexteram, & majorem Communitatem septimus pugnare volens contra septem alios pro dicta sententia, quin tunc ubi major pars triumphaverit alis sententiam obtineat. Sextus, quod si quis fuerit interfectus in spolio, vel Furto, pro quo confanguineus interfecti se prebeat ad duellum, repellit omne Testimonium, nec talis mortuus tunc sine duello poterit convinci. Septimus, quod si duo dicant in Judicio sententias contradictorias, tunc quicumque tali

um habuerit majorem sequelam, talem sententiam obtinebit. Octavus, quod quicumque fuerit appellatus ad duellum, secundum istius libri formam, talis non potest negare duellum, nisi sic appellans minus bene natus fuerit quam appellatus. Novus, quod quicumque perdidit Jus suum ratione Furti, vel Spolio, talis inculpatus secundo de furto, vel spolio non potest se liberare Juramento, sed electionem habet ad ferrum ignitum, aquam bullientem, vel ad duellum: hujus quidem articuli pars ultima, quæ electionem ad ferrum &c. concedit, erronea est. Decimus quicumque cognoverit violenter aliquam Mulierem, si postea ducat eam in Matrimonium, nunquam ex ea poterit prolem legitimam generare. Undecimus, quod quicumque cognovit publice uxorem alicujus vivente marito, si post mortem mariti talis eam ducat in uxorem, nunquam ex ea prolem legitimam generabit. Iste enim articulus indistincte, & in omni casu intellectus non distinguendo, prout canonice distinguunt Saxones, erroneus est. Duodecimus, quod hæres non teneatur de furto vel spolio respondere perpetrato per illum, cui succedit in hereditate, quod erroneum est saltem in foro conscientie. Tertius decimus, quod quicumque Vir succintus gladio clypeum tenens non potest de ligno, vel lapide pollicis ulnam, quantum ad altitudinem habente super dextrarum scandere, talis non potest cedere, dimittere, insecudare, nec etiam mobilia bona dare potest, sic quod iste custoditus sit, qui talia post mortem suam expectat. Quartus decimus, quod nullus sine licentia suorum hæredum, & Judicio, quod Saxonia dicitur Enghedinghe, potest dare proprietatem suam, vel homines suos, & si talia daret, aliter hæredes acquirerent illa per Judicium, ac si dans illa mortuus esset: isti enim duo articuli sunt erronei, in quantum elemosynas, & alia pietatis opera prohibent.

Clausula: Dat. die 8. Aprilis 1374. An. IV.

§. 5. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ reprobationis, damnationis, constitutionis, mandati, voluntatis, & requisitionis infringere &c. Datum Avinioni sexto Idus Aprilis Pontificatus nostri anno Quarto.

XX.

Clerici illegitimi non admittantur ad Canonicatus & alia Beneficia trium Ecclesiarum Patriarchalium de Urbe, absque speciali Sedis Apostolicæ dispensatione.

Gregorius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad perpetuam Rei Memoriam.

A Sacris caveat Canonibus, ne illegitimi Ecclesiastica obtineant Beneficia.

ET si a sacris Canonibus ad decorem Ecclesiarum, & in desiccationem illegitimorum natalium, tam sancte quam provide inhibuit demonstratur, quod illegitime nati absque dispensatione canonica, ad Canonicatus & Præbendas, ac dignitates, personatus, & officia, aut alia Ecclesiastica beneficia, inhabiles habeantur: hoc in Patriarchalibus Ecclesiis Urbis tanto dignius con-

Bull. Rom. Tom. III, Pars II.

venit observari, quanto illa ceteras Orbis Ecclesias majori dignitate præcellunt, & honestiori debent decorari obsequio ministrorum.

Prohibicio de qua in rubrica.

§. 1. Ea propter hac perpetua Constitutione statuimus, quod de cetero nullus Clericus defectum natalium patiens, in Lateranensi, vel B. Petri Principis Apostolorum, aut B. Mariæ Maioris Patriarchalibus Ecclesiis dictæ Urbis, vel aliqua earundem Canonicatum, & Præbendam, aut dignitatem, personatum, vel officium prætextu cuiuscumque dispensationis sibi super eodem defectu, sub quacumque forma, seu conceptione verborum a memorata Sede jam forsitan concessæ (cujus auctoritate nondum quis fuerit canonicatus & Præbendas, dignitates, personatus, vel officia hujusmodi assecutus) vel de cetero concedendæ, etiam si dispensatio ipsa contineat, quod in quibusvis Cathedralibus, etiam Metropolitanis, & Patriarchalibus Ecclesiis possit Canonicatus, & Præbendas, dignitates, personatus, vel officia licite obtinere, si sibi canonice conferantur, nisi de prænominatis Ecclesiis Patriarchalibus dictæ Urbis, seu illa ex eis, in qua Canonicatus & Præbendæ, aut dignitates personatus, vel officia hujusmodi, seu aliquid ex eis, impetrata fuerint, & toto tenore præsentium in literis dispensationis hujusmodi caveatur expresse, valeat obtinere.

Irritatio secus actorum.

§. 2. Decernentes ex nunc irritum & inane si secus contigerit attentari.

§. 3. Per præsentem autem constitutionem, illis qui defectum hujusmodi patientes, in prædictis Ecclesiis, vel ipsarum aliqua, Canonicatus, & Præbendas, dignitates, personatus, vel officia canonice nunc obtinent, nolumus in aliquo prejudicium generari. Nulli ergo, &c.

Dat. die 11. Novembris 1374. An. IV.

Datum Avinione, tertio Idus Novembris, Pontificatus nostri anno Quarto.

XXI.

Contra Prælatos, & alios dantes munera, seu strenas Nunciis provisiones Ecclesiarum, vel Beneficiorum sibi a Sede Apostolica collatorum quomodolibet deferentibus.

Ex Regest. in Arch. Vatic.

Gregorius Episcopus Servus Servorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Solicite vitari debet, quod indecens esse dignoscitur, & ex turpitudinis radice etiam in honoris Apostolicæ Sedis depressionem ortum habuisse videtur.

Cupiditatis radix prava.

§. 1. Sane nuper ad nostrum pervenit auditum quod nonnulli inhonesta lucra quærentes, dum per sedem prædictam de Personis aliquorum apud Sedem constitutis eandem Patriarchalibus, Metropolitanis, & aliis Cathedralibus Ecclesiis five Monasteriis vacantibus providetur, vel personæ ipsæ ad hujusmodi Ecclesias per dictam sedem, de aliis Ecclesiis transferuntur, seu personis ejusdem hujusmodi Ecclesie, & Monasteria commendantur, aut alias ipsorum gubernationi committuntur, hujusmodi provisiones,

Z z

tran-

Prohibitio
strenas dandi
pro Beneficiis
Ecclesiasticis
acceptis.

translationes, commendas five commissiones prædictis personis sic apud dictam sedem constitutis, ut aliquod munus ab ipsis recipiant, denunciare festinant.

§. 2. Nos igitur in præmissis prout ex debito tenemur pastoralis officii providere volentes, universis, & singulis personis Ecclesiasticis, secularibus, & regularibus cujuscumque status, gradus, sexus, ordinis, vel conditionis existant, etiam si pontificali, vel alia qualibet Ecclesiastica præfulgeant dignitate, auctoritate Apostolica tenore præsentium, districtius inhibemus, ne de cætero illis, qui ipsis hujusmodi provisiones, translationes, commendas, seu commissiones eorumdem, five de Romani Pontificis pro tempore existentis, five de alicujus seu aliquorum ex Venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, aut alterius cujuscumque mandato, seu alias qualitercumque apud dictam Sedem nunciabunt seu nunciari facient five dici vel super hoc nova portari, aliquid directe vel indirecte per se vel alium donent seu promittant neque per alium datum seu promissum perfolvant.

Inobedientia
pæne.

§. 3. Nos enim quocumque præsumentes contrarium quoquomodo excommunicationis subjacere sententiæ volumus & decernimus ipso facto, a qua nullus ab alio quam à Romano Pontifice possit nisi dumtaxat in mortis articulo, absolutionis beneficium obtinere. Non obstantibus exemptionibus, & aliis quibuscumque privilegiis, indulgentiis, & gratiis ac literis Apostolicis quibusvis personis communiter vel divisim sub quacumque forma vel expressione verborum a Sede Apostolica concessis, & in posterum concedendis etiam si de illis plena, & expressa mentio, ac de verbo ad verbum in præsentibus sit habenda, quæ quoad hoc alicui in nullo volumus suffragari.

De publicat
tione Decree
ti hujus.

§. 4. Ut autem nostra inhibitio, voluntas, & decretum hujusmodi ad communem omnium notitiam deducantur cartas five membranas inhibitionem, voluntatem, & Decretum hujusmodi continentem in Audientia publica legi, & Ecclesie Avinionensi appendi vel affigi ostiis five superliminaribus faciemus, quæ præmissa suo quasi sonoro præconio, & patulo indicio publicabunt, ita quod nullus in hoc possit ignorantiam allegare cum non sit verisimile remanere incognitum vel occultum, quod tam patenter omnibus publicatur.

Claufulæ.

§. 5. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre inhibitionis, voluntatis, & decreti infringere &c.

Dat. die 18.
Octobris
1375. An. V.

Datum Avinioni sexto Kalendas Novembris Pontificatus nostri anno Quinto.

XXII.

Quod in Ecclesia S. Ambrosii ad Nemus Mediolanensem, ob reverentiam ejusdem Sancti, Fratres S. Ambrosii nuncupandi, sub Regula S. Augustini religiosam vitam ducant, Ambrosianumque officium recitare possint.

Gregorius Episcopus, Servus Servorum Dei, Dilectis filiis Priori & Fratribus Ecclesie S. Ambrosii extra muros Mediolanensem, in fine suburbii Portæ Cumanæ consistentis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Proemium.

Cupientes a seculi vanitatibus elongari, & relictis mundanis illecebris virtutum Domino sub regulari observantia famulari, ut in ea secularibus curis exuti, per viam salutis liberius currere possint ad bravium, Apostolicum convenit præbere consensum, ut cum in hujusmodi suo proposito se severi conspexerint, in eo fortius exardescant.

Fratrum &
Archiepiscopi
preces pro
obtinenda re
ligiose vite
confirmatio
ne.

§. 1. Sane petitio pro parte vestra nobis nuper exhibita continebat, quod in vestra Ecclesia, quæ ad Nemus Sancti Ambrosii nuncupatur, & in qua moramini de presentibus, ab antiquo morati sunt fratres unum Priorem habentes, quodque per constitutiones canonicas, & præcipue per constitutiones fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri hæsitatis ibidem salvâ conscientia sub Regula sine licentia Sedis Apostolicæ vitam collegialiter ducere religiosam. Quare Venerabilis frater noster Symon Archiepiscopus Mediolanensis nobis humiliter supplicavit, ut etiam ob reverentiam ejusdem B. Ambrosii (qui antequam educeret eum Dominus de vite hergastulo hujus Mundi, quandoque, à multitudine se segregans, ad hujusmodi locum tunc solitariam se transferebat, ut in solitudine devotius contemplationi divine posset insistere) vobis & statui vestro in præmissis providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Quam conce
dit Gregorius.

§. 2. Nos igitur, qui piis illorum desideriis, per quæ via paratur securior ad salutem, libenter impertimur assensum, volentes super his paterna sollicitudine providere, hujusmodi dicti Archiepiscopi, ac vestris in hac parte supplicationibus inclinatis, auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, & etiam concedimus, quod in præfata vestra Ecclesia, vos & alii fratres, qui post vos erunt, ibidem commorari & existere sub professione & Regula B. Augustini valeatis.

Regule non
nullas eisdem
dat.

§. 3. Et fratres S. Ambrosii ad Nemus nuncupemini, officium quoque divinum Ambrosianum dicatis.

§. 4. Et semper inibi sit unus Prior, qui aliis Fratribus præsit.

§. 5. Ac hujusmodi Prioris electio ad hujusmodi fratres, ipsiusque electionis confirmatio ad Archiepiscopum Mediolanensem pro tempore existentem pertineat.

§. 6. Ac vestri, & successorum vestrorum fratrum dictæ Ecclesie habitus sit scapulare cum cappa desuper. Et intra locum liceat vobis sine cappa cum hujusmodi scapulari incedere. Fratres vero dicti loci cappæ scapulare deferant, & totus habitus sit de panno, qui in partibus illis berretinus nuncupatur.

§. 7. Quodque fratres dicti loci ad hoc idonei, petita prius & obtenta licentia à lo-

Concedit Pri
vilegia non
nulla.

Ad Beneficia
Ecclesiastica
Promoveri
Fratres non
possunt.

Dat. die 19.
Novembris
1375. An. V.

ci Diocesano, prædicare possint verbum Dei, & confessiones audire.

§. 8. Et si aliqui ibidem ex devotione elegerint sepulturam, eos ibidem sine præjudicio Parochialis Ecclesie, & alterius cujuscumque libere sepelire valeatis.

§. 9. Districtius inhibentes, ne aliquis ex fratribus dicti loci ad Beneficium Ecclesiasticum etiam curatum, sine licentia Sedis Apostolicæ speciali faciente de prohibitione hujusmodi plenam, & expressam mentionem, transire, vel assumi possit, immediate nec mediate in fraudem ad aliam religionem aut beneficium... animarum curam habere valeat, se transferendo. Et si secus attentatum fuerit, id irritum sit & inane. Præmissis, nec non aliis constitutionibus Apostolicis non obstantibus quibuscumque. Per hoc autem non intendimus prohibere, quin si ex vobis, qui non fide sed vere causa devotionis ad strictiorem religionem transire voluerint, hoc possint, prout volunt canonicæ sanctiones. Nulli ergo, &c. Si quis autem &c.

Dat. Avenione III. Kal. Decembris Pontificatus nostri Anno V.

XXIII.

Declaratio & extensio Privilegii exemptionis a solutione Decimarum, Congregationis Monachorum Cælestinorum, Ordinis S. Benedicti.

Ordinationes, & gratias hujus Congregationis vide supra in Cælest. V. consil. l. Et si cunctos sup. pag. 70.

Gregorius Episcopus, Servus Servorum Dei, Dilectis filiis Abbati Monasterii Sancti Spiritus de Sulmona Valvensis Diocesis, ejusque Coabbatibus, & Prioribus, ac Prælatibus Monasteriorum, Prioratum, Ecclesiarum, Membrorum, & locorum dicto Monasterio Sancti Spiritus subsectorum, eorumque Conventibus, & Fratribus Ordinis S. Benedicti secundum Institutum B. Petri Confessoris viventibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Sacra, & immaculata vestra religio, sub qua carnis subdentes spiritui, & motus corporales rationis moderamine cohibentes, gratæ servitutis libamina offertis Altissimo, promeretur, ut Apostolica Sedes propitiâ se vobis exhibeat, & in vestris opportunitatibus gratiosam.

Benedictus
XI. h. sc. Fra
tribus exem
ptionem a de
cimis solven
dis concessit.

§. 1. Sane dudum felicis record. Benedictus Papa XI. prædecessor noster quondam Berardo Abbati Monasterii Sancti Spiritus de Sulmona Ordinis S. Benedicti Valvensis Diocesis, ejusque Coabbatibus, & Conventibus aliorum Monasteriorum, & membrorum eisdem Monasterio Sancti Spiritus subsectorum dicti Ordinis tunc præsentibus, & futuris in perpetuum gratiosè concessit, ut de fructibus terrarum, & possessionum suarum tunc acquisitarum, quas propriis manibus aut sumptibus colerent, five de hortis, vel de nutrimentis animalium suorum, nullus ab eis decimas exigere, vel extorquere præsumeret.

Bull. Rom. Tom. III. Pars II.

Ac deinde pia memoriae Joannes Papa XXII. ipsius Benedicti successor, ac prædecessor noster, Dilectis filiis Abbati & Conventui prædicti Monasterii S. Spiritus paterno affectu compatiens, ipsoque & prædictum eorum Monasterium, ipsiusque membra condignis munire libertatibus cupiens, voluit, & auctoritate Apostolica decrevit, quod omnia Monasteria, Prioratus, Ecclesie, Capellæ, & quæcumque alia loca post exemptionem prædictam ab eisdem Abbate, & Conventu licite acquisita, & in posterum acquirenda, cum personis degentibus in eisdem tunc præsentibus & futuris, omnibus privilegiis, exemptionibus, libertatibus, & immunitatibus gauderent, & gaudere deberent, quibus dictum Monasterium, & alia Monasteria Prioratus, Ecclesie, Capellæ, loca, & membra ipsius, quæ dictum Monasterium habebat tempore concessionis, & exemptionis hujusmodi gaudebant, & potiebantur, prout in literis dictorum prædecessorum inde confectis plenius continetur.

Vide super.
pag. 108. &
seq.
Joannes XXII.
hac exem
ptione frui
voluit Mona
stera utque
ad illa tem
pus acquisita.

§. 3. Cum autem sicut exhibita nobis pro parte vestra petitio continebat, ab aliquibus in dubium revocari videatur, an hujusmodi extensio dicti Joannis prædecessoris solum exemptiones, vel omnia alia præmissa concernat, pro parte vestra nobis fuit humiliter supplicatum, ut ne occasione præmissorum, attentata simplicitate vestra involvami litigiorum anfractibus, providere vobis super hoc de benignitate Apostolica dignaremur.

Causa hujus
faciende De
clarationis.

§. 4. Nos itaque volentes vos, ac Monasterium, & alia loca vestra ob reverentiam etiam ejusdem B. Petri, ad quem devotionem gerimus specialem, favore prolequi gratiæ specialis, hujusmodi supplicationibus inclinatis, ut de possessionibus vestris jam acquisitis (illis tamen exceptis de quibus decimas solvere consuevistis) necnon de novalibus possessionum per vos in posterum justo titulo acquirendarum, quas propriis manibus, aut sumptibus excolitis, & excolitis in antea, five de hortis, vel nutrimentis animalium vestrorum decimas solvere non teneamini, nec ad id a quoquam compelli possitis inviti, vobis, & per vos vestris Monasterii, Prioratibus, Ecclesiis, membris atque locis auctoritate Apostolica tenore præsentium concedimus, de gratia speciali. Nulli ergo &c.
Datum Avenione XVIII. Kal. Februarii Pontificatus nostri Anno VI.

Extensio &
Declaratio.

Dat. die 19.
Januarii 1376.
An. VI.